

Gäller för: Neuro- och rehabiliteringsklinik

Giltig från: 2026-03-30

Innehållsansvar: Marie Kebke, (marjo428), Specialistläkare

Giltig till: 2028-03-30

Granskad av: Marie Kebke, (marjo428), Specialistläkare

Godkänd av: Monia Eklund, (monek19), Medicinsk sekreterare

Methotrexate (metotrexat)

Varför får jag Methotrexate (MTX)?

MTX är ett kraftigt inflammationsdämpande läkemedel som har god effekt vid ledgångsreumatism, psoriasis och psoriasisartrit.

Används ibland även vid andra reumatiska sjukdomar.

MTX används sällan vid cancerbehandling och i så fall i mycket (ca 100 ggr) högre dos.

Hur verkar det?

Medicinen dämpar sjukdomens inflammatoriska aktivitet. Detta innebär att symtom som stelhet, värk, ledsvullnad och trötthet minskar. Vid provtagning ser man att "sänkan" går ner. Förbättringen kommer som regel inom 1-2 månader efter att man påbörjat medicineringen.

Preparat och dosering

Tabletter innehållande Methotrexate: T Methotrexate 2,5 mg, T MetroTab 2,5 mg, 7,5 mg och 10 mg. Doseras EN GÅNG PER VECKA. Tabletterna tas 1 timma före eller 1,5 timma efter måltid. Tabletterna tas ofta på kvällen, alla tabletter tas samtidigt, oavsett dos. Behandlingen brukar börja med 3-6 tabletter men efter hand kan dosen ökas eller minskas, följ ditt recept.

Methotrexate finns också i injektionsform, injektion Metroject, 50 mg/ml. Finns som förfylld spruta eller penna. Doseras också EN GÅNG PER VECKA som subcutan injektion.

Biverkningar

De biverkningar som kan förekomma är av två typer. Dels de som du märker själv, dels de som visar sig i blodprover. Om man får biverkningar går de tillbaka om man minskar dosen eller slutar med medicinen.

För att lindra effekten av eventuella biverkningar får man tillägg av Folsyra och dessa tas dagen efter MTX.

Vanligaste biverkan är lättare magbesvär såsom illamående och diarré i samband med tablettintaget.

Nedanstående är SÄLLSYNTA biverkningar men bra att känna till:

Mag-tarm kanal	Blåsor och irritation i munnen.
Hud	Hudutslag och klåda, lättare håravfall.
Lever	Påverkan med förhöjda leverenzymmer.
Lungor	Torrhosta, feber, andnöd. <u>Avbryt då behandlingen</u> och
–	kontakta mottagningen.
Blod	Minskat antal vita och röda
blodkroppar samt trombocyter (blodplättar).	

Kontroller

Första blodprovet tas enligt anvisning 14 dagar efter behandlingsstart, därefter följs provtagningschema som medtages vid provtagning. Det är viktigt att du tar dina prover två dagar innan nästa tablettintag, så att vi kan upptäcka eventuella biverkningar och hinna nå dig om det behövs. Hör du inget från oss är proverna bra och du fortsätter med din behandling. Vi kontrollerar blodvärde, vita blodkroppar, blodplättar, levervärden och njurfunktion. Lungröntgen tas i samband med behandlingsstart.

Uppföljning.

Telefonkontakt med sjuksköterska efter två veckor för utvärdering och eventuella frågor. Läkarbesök efter ca 3-4 månader.

När får MTX inte tas?

Vid allvarlig lever- eller njursjukdom.

Vid svåra infektioner.

Vid hög alkoholkonsumtion. Alkohol bör ALDRIG intas samma dag som MTX.

MTX ska sättas ut 3 månader före planerad graviditet och får inte heller tas vid amning. Även män bör göra uppehåll 3 månader före planerad graviditet.

Uppehåll ska göras i samband med antibiotikabehandling.

Uppehåll görs också vid större operationer. Kontakta gärna mottagningen om det blir aktuellt.

Vid andra sjukvårdskontakter tala om att du behandlas med Methotrexate.

Kontaktuppgifter

Rådgivningstelefon, Tfn 033-616 14 49 val 1

Mån-tors 8.00-9.00, 13.00-14.00, fre 8.00-9.00

Provtagning tidbok, Tfn 033-616 14 49 val 2

Mån-tors 8.00-9.00, 13.00-14.00, fre 8.00-9.00

Avbokning av dropptider, Tfn 033-616 1449 val 3

Mån-fre 7.30-8.00

Tidbokning, Tfn 033-616 33 72

Mån-fre 8.00-9.00, 10.00-11.30

Du kan läsa mer om diagnoser, undersökningar, behandlingar och läkemedel på www.1177.se, landstingens och regionernas gemensamma webbplats för råd om vård. Via 1177 e-tjänster kan du även utföra dina vårdärenden digitalt på ett säkert sätt. Mer information hittar du på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Tema/E-tjanster

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Neuro- och rehabiliteringsklinik

Innehållsansvar: Marie Kebke, (marjo428), Specialistläkare

Granskad av: Marie Kebke, (marjo428), Specialistläkare

Godkänd av: Monia Eklund, (monek19), Medicinsk sekreterare

Dokument-ID: SAS9663-236895260-10

Version: 6.0

Giltig från: 2026-03-30

Giltig till: 2028-03-30